هەزار قەید وزنجیرێن جڤاکی شکاندن . .

ول وێ باوەرێ یە دێ بتە ناڤدارترین دەنگبێژا چیایێ شنگالێ

هەڤپەیڤین: کۆڤان خانکی
دارێژتن: هەڤال ناسر

دەمێ سترانبێژا ناڤدارا کورد (فاتێ) داخواز ژێ کری دگەلدا بەشداریێ دکۆنسێرتێن هونەری دا بکەت، ئەها هنگێ ئەوێ هەستکر کو وێ باندۆرا خوە یا ل تەڤایا پارچێن کوردستانێ کری، لێ مخابن هەر دجهدا گۆتێ ببۆرە وەختێ من تونەیە وئەز نکارم.

ئەڤ کچا ژێهاتی یا کو ب سەدان زەلام ژ کەسایەتیا وێ یا بهێز را ماینە حێبەتی و ٥٠-٦٠ زەلامان د جڤاتاندا دهێلتە بێ دەنگ وب دەنگێ خۆ یێ خوەش ونازک کۆنترۆلێ ل سەر جڤاتا دکەت، دیرۆکێ نوو دکەتەڤە و داستان وشەرێن چیایێ شنگالێ ومێر خواسێن ئێزدی ل بیرا مرۆڤی تینت.

د ناڤ مالباتەکا سترانبێژ دا هینی سترانا فۆلکلۆریا کوردی دبت وکەس وکارێن وێ تەڤدە پشتەڤانیا وێ دکەن، چونکی خودانا دەنگەکێ خوەش وبهێز بوو..

ئەو سترانا وێ دگرینت ودبەتە دنیایەکا دن، سترانا غەریبۆیە یاکو ژ هناڤێن ئێزدیاتیێ دەردکەڤت و دەنگێ زەلالێ شێخ موسێ نەمر دڤونتارا چیایێ شنگالێ دا ساخ دکەت و بارێ وی یێ گران دهاڤێتەسەر ملێن خوە.

- **ناڤ : خاتێ**
- **ژ دایک بوون: ١٩٨١**
- **خو جه: شنگال**
- **ئاستێ خواندنێ: سەرەتایی.**

خاتێ نزانت وێ چەند بەرهەم هەنە، چونکی هەر جڤاتەکا دچتێ کاسێتەکا سترانێن فۆلکلۆری تۆماردکەت. لەوا رۆژ بۆ رۆژێ دەنگێ وێ خوەشتر دبت وپتر باوەریێ ددەتە خوە، گەهشتیە وی رادەیی دبێژت: من باوەری بخوە هەیە ببمە ناڤدارترین دەنگبێژ ودێ کۆنترۆلێ ژی ل سەر سترانا چیایێ شنگالێ کەم ئەگەر هاریکاریا من بهێتە کرن.

خاتێ هزرەکا ڤەکری بۆ ژیان وپێشکەفتنێ هەیە، داخوازا وێ ئەوە ب سەدان کچێن دی یێن ئێزدیا وەک وێ بێنە دناڤ قادا ستران گۆتنێ دا وباوەریێ بدەنە خوە.

ئەڤێ دەنگبێژێ یا کو ل دەستپێکا سالێن نۆتان ساز لێ خستی وقەیدێن پاشکەفتنێ وهزرێن بەرتەنگ شکاندین، دڤێ هەڤپەیڤینیێ دا ئەوا ل پەرتۆکخانا بنگەهێ لالش هاتیە ئەنجام دان وبۆ ماوێ دەمژمێرەکێ جهێ کاک سالەح ژێ هاتی وەرگرتن، داخوازیەک کر: سترانبێژێن شنگالێ ب موچە بکەڤن وپشتی هنگی ئەز ژی. دەربارەی وێ چەندێ کانێ کی هاریکاریا وێ دکەت مادەی ومەعنەوی؟ ب دەنگێ خوە یێ بلند پەسنا هۆنەرمەندێ مەزن سەعید گاباری کر وگۆت: ل جڤاتەکێ سەعید گاباری گۆتە من: خوشکا خاتێ کارێ تە ژێ مە هەمووا ب شەرەفترە، ژبەر کو تو کچەکا ژێهاتی وخودانا دەنگەکی چیایی، تەمبوورا خۆ ل سەر چۆکا خوە ددانی ول کێلەکا بابێ خۆ ودناڤ سەدان زەلاماندا سترانا دبێژی، ب راستی تووە یە خودان جەرگی.دان وستاندنێ دۆم کر وبەرسڤێ پرسیارەکا گرنگتر چێ دکر وخاتێ ژی ڤێرا چۆ: ئەگەر نە ژ لیژنا شێوردارا کاروبارێ ئێزدیا وبنگەهێ لالش با ئەز وەسا نەد هاتم پێش ونەدهاتمە ناسکرن، ئەو پشتەڤانێن من بوونە وهێژا سەعید گاباری ورەوشەنبیرێن کوردێن ئێزدی وهەروەسا مالبات وهەڤالێن من ژی.

ل داوێ خاتێ ئانی زمان: ئەز گەلەک کەیف خوەش دبم دەمێ دگەل دەنگبێژێن چیایێ شنگالێ (چێلی، خەلەف، حالی، جەلۆ، شەرۆ، شەمۆ کامۆ، میرزایێ فەقیرا و...هتد) کۆم دبم وتەڤی وان سترانا دبێژم هیڤیا من ئەوە هەموو ئینسان وهەموو مللەتێ مە د سەرکەفتی بن.

بنگەهێ لالش و ڕۆلێ وی یێ گرنگ دجڤاکێ مەدا

حجی مغسو حسو

پشتی ئارمانجێن بنگەهێ لالش بۆ خەلکێ زەلال کرن ژلایێ دەستا رێڤەبەر وپەیرەو پرۆگرامێ نافخۆیی یێ بنگەهە ودروشمێ (لالش هەردەم کانیەکا زەلالە دهورتە درۆبارێ رەوشەنبیریا کوردیدا).

بزاڤەکا مەزن ورێک وپێک هاتە ئەنجام دان ژلایێ ئەندامێن بنگەهی ڤە وب تایبەت رەوشەنبیران ب درئینانا گۆڤارا لالش وچەندین پەرتۆک ودەنگێ لالش وبەلاڤۆکێن دی. لسەر تۆر وئەدەب وقەول وقەسیدێن ئاینیێ ئێزدیان هاتنە نڤێسین وبۆ جارا ئێکێ ب ئاشکەرایی کەفتنە دەستێن خوندەڤانێن ئاینێن دی. وجهێ شانازیێ یە ب رێکا بنگەهێ لالش وبزاڤا رەوشەنبیری ئەو تاریا لسەر ئاینێ ئێزدیان هاتیە نڤێسین ب دەستێ مێژوڤانێن عەرەبێن شوفینی بهێتە ڕەتکرن ودیارکرن و ژ هەمی لایانڤە، چونکی تشتێن خراب ل سەر ئاین وکۆمەلگەهێ مە ئێزدیان هاتبوون نڤیسین.

پشتی ژناڤ برنا رژێما بەعسیا فاشست ل بەغدا. وئازادکرنا عیراقێ بشێوەکێ گشتی ودەڤەرێن کوردێن ئێزدی وەک شنگال وشێخان وباشیک وبەحزان، خەباتا بنگەهێ لالش زێدەتر بوو وپتر دڤیان ئێزدیاتیێ ب خەلکێ عێراقێ بدەنە نیاسین چونکو ژ ١٩٩٦ڤە ئێزدیاتی وەک بابەت هاتیە خواندن ل قوتابخانێت مە ئێزدیان بەلێ دەڤەرێن ڕزگارکرن ب فەرمی بابەتێ ئێزدیان نە دهاتە خواندن.

وب فەر هات زانین چەندین بنگەهێن دی بێنە ڤەکرن ل شنگالێ وشێخان وباشیک وبەحزان وخانکێ وشاریا و..هتد. دەدەمێ ئەڤ تایە هاتنە ڤەکرن وپتر ژ (٣٠٠٠) هزار ئەندامێن خوندەڤان ورەوشەنبیر بوینە ئەندام دڤان بنگەهاندا. خەباتا بنگەهی زێدەتر بوو وب رێکا وان ئێزدیاتی بەرفرەتر بوو بۆ جارا ئێکێ یە ل دەڤەرێن رزگارکری زمانێ کوردی وخواندنا بابەتێ ئێزدیاتی تێتە خواندن.

بنگەهێ لالش ب سەدەهان سمینار دکۆمبوون وفێستیڤال وپێشانگەهە و...هتد ئەنجام داینە وئێزدیاتیا ڕەسەن بۆ خەلکێن دی ئاشکەرا کرینە. ب راستی چو جار مەد خەونانداز ژی نەد دیت ئێزدیاتی ب ڤی دەنگی دێ گەشبیت، ئەوژی ب پشتەڤانیا حکومەتا هەرێما کوردستانێ درێیا لیژنا شێوردارا کاروبارێن ئێزدیاندا. بێ گومان فێستیڤالا ئیرۆژی یەک ژوان بزاڤێن ژ هەژی یێن بنگەهی یە وئەم ل وێ باوەریێ نە دێ کارتێکرنەکا پۆزەتیڤ هەبت ل سەر جڤاکێ مە، هیڤیدارن هەر دسەرکەفتی بن.

ژ وەشانێن گۆڤارا لالش

رێسان حسن

گۆڤارا لالش، ئەو گۆڤارا بنگەهێ لالش یێ رەوشەنبیری وکۆمەلایەتی ل باژارێ دهۆکێ دەردئێخیت کو هەتا نها (٢٤) ژمارە ژێ دەرکەفتینە کو گۆڤارەکا تایبەتمەندە ب بیروباوەر وکەلتوور وفلکلور وئەدەبێ کوردێن ئێزدیڤە کو فلکلۆر وکەلتوور وئەدەبێ رەسەنێ مللەتێ کوردە، ژ سالا ٢٠٠٣ێ وەرە دگەل هەر هژمارەکا گۆڤارێ پەرتۆکەک ژی دگەل دئێتە وەشاندن ئەو پەرتۆکن کو ب رێ ورسم وکەلتوور وزمان وئەدەبێ مللەتێ کوردڤە دگرێدایی وژمارا وان وەشانا هەتا نها گەهشتیە (٥) پەرتۆکان وئەڤ پرۆژە دێ بەردەوام بت وئەڤێن ل خوارێ ئەو پەرتۆکنەنە:-

١- مەرگەهە: ژبەرهەڤکرنا ماموستا عزالدین سلیم باقەسری یە ب زمانێ عەرەبی وقەول ژی ب زمانێ کوردی هاتیە نڤیسین، ئەڤ پەرتۆکە لدۆر رێ ورسم وتۆر وتەبعەت وقەول وبەیت وکەلتووری ئێزدیانە دناڤەرۆکا ڤێ پەرتۆکێ دکەڤە (٤٤٨) لاپەراندا ژ قەبارێ ناڤنجی ول چاپخانا خەبات ل باژارێ دهۆکێ ل سالا ٢٠٠٣ێ هاتیە چاپکرن.

٢- کشاف مجله لالش من العدد ١-٢٠، ئەڤ کەشافە ژبەرهەڤکرنا ماموستایان صالح جاسم ورێکان رەشید جاسم دڤی کەشافیدا ناڤێن بابەتا وخودانێن وان وژمارا بەرپەرێن وان گوتاران ددەتە خوباکرن هەر ژ ژمارە (١) هەتا ژمارە (٢٠) ودناڤەرۆکا (٢٦٠) لاپەراندا وژ قەبارێ ناڤنجی ول چاپخانا خەبات ل باژارێ دهۆکێ ل سالا ٢٠٠٤ێ هاتیە چاپکرن.

٣- ئێزدیاتی د مەم وزینا خانی دا، ژبەرهەڤکرنا ماموستا رێسان حسن وب زمانێ کوردی هاتیە نڤیسین وناڤەرۆکا وێ لدۆر وان بیروباوەر وپیرۆزی ورێ ورسمێن ئێزدیاتیێ نە ئەوێن کو دمەم وزینا خانی دا هاتینە دیارکرن ئەڤ پەرتۆکە ژ (٩٤) لاپەران وژ قەبارێ ناڤنجی پێک دێت ول چاپخانا خەبات ل باژارێ دهۆکێ ل سالا ٢٠٠٤ێ هاتیە چاپکرن.

٤- مشاهیر من الکورد الایزدیین، ژبەرهەڤکرنا ماموستا شمو قاسم دنانی یە وب زمانێ عەرەبی هاتیە نڤیسین وناڤەرۆکا وێ لدۆر هندەک ناڤدارێن کوردێن ئێزدی یە ئەوێن کو رۆلێ خۆ دناڤ مللەتی دا دیتین وهاتینە ناسکرن وژێدەرێن مێژووی بەحسێ وان کریە ئەڤ پەرتۆکە ژ (١١٠) لاپەران وژ قەبارێ ناڤنجی ول چاپخانا خەبات ل باژارێ دهۆکێ ل سالا ٢٠٠٥ێ هاتیە چاپکرن.

٥- گوتنێن بەریا، ژبەرهەڤکرنا ماموستا سلیمان عەلی رەشکانی یە وب زمانێ کوردی، پیتێن لاتینی هاتیە نڤیسین وناڤەرۆکا وێ لدۆر گۆتنێن مەزنایە وبارا بتر ئەو گۆتنێن ل چیایێ شنگالێ تێنە گۆتن وئەڤ پەرتۆکە ل چاپخانا خەبات وژ قەبارێ ناڤنجی ل سالا ٢٠٠٦ێ هاتیە چاپکرن.

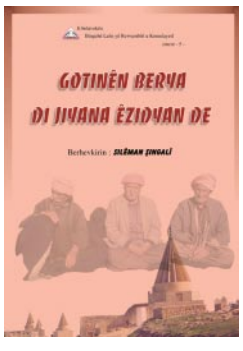

قوتابی رۆژ بەدەل سەرکەفتیا ئێکێ یە ل سەر کوردستانێ

دەنگێ لالش/ باعەدرێ

سەرەڕای بارو دۆخێن نە ئارام وڤەگوهاستنێن بەردەوام ل ئیراقێ قوتابیەکا ئێزدی ژ ناحیا باعەدرێ دبتە سەرکەفتیا ئێکێ ئەوژی قوتابی (رۆژ بدل حیدر)ە.

پشتی ژ موسل ئاوارە دبیت بۆ دهۆکێ ول قوتابخانا (پەیام یا سەرەتای) درێژیێ ددەتە خواندنا خوە وهەر ژ پۆلا ئێکێ هەتا شەشێ هەر یا ئێکێ بوو ل سەر هەڤالێن خوە وقوتابیا هێژا (رۆژ بدل حیدر) ل دەڤەرا شێخان ل ناحیا باعەدرێ هاتیە سەر دنیایێ پشتی چۆیە پارێزگەها دهۆکێ درێژی بخوێندنا خوە دایە ب زمانێ عەرەبی ژبەرکو ب عەرەبی خوێندبو وئەو ب خۆ ل سالا (٢٠٠٥/١/١) ل باعەدرێ ژ دایک بوویە ول سالا خوێندنێ (٢٠٠٦/٢٠٠٥) ل ئەزمونێن گشتی یێن زمانێ عەرەبی ل قوتابخانا ناڤبری ل ناڤەندا دهۆکێ ل هەمی بابەتا (١٠٠٪) ستاندیە وبوویە دەرچۆیا ئێکێ ل سەرانسەری کوردستانێ. دەست خۆشیێ ل قوتابیا هێژا دکەین وداخوازا سەرکەفتنێ بۆ دکەین ونەخشە ل باوەرنامێن هەرە بلند. وبۆ زانین قوتابیا سەرکەفتی ب کۆمپیوتەری وهەمی بەرنامێن وی زۆر یە شارەزایە.

(رۆز) ژ خێزانەکا پێنج کەسی یە، بابێ وێ نامە دکتۆرایێ ب (الفیزیاء الذریه) هەیە ونها ماموستایێ هاریکارە ل کولیژا پەروەردێ ل زانکویا دهۆکێ، ددیکا وێ ژی نامە دکتۆرایێ ب (البورد)ا نۆژداری هەیە ونها ماموستایە ل کولیژا نۆژداری/ زانکویا دهۆکێ.

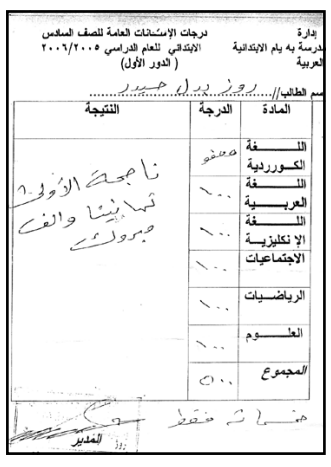

إدارة
مدرسة به يام الابتدائية العربية

درجات الإمتحانات العامة للصف السادس الابتدائي للعام الدراسي ٢٠٠٥/٢٠٠٦
(الدور الأول)

اسم الطالب// رۆز بدل حیدر

المادة	الدرجة	النتيجة
اللغة الكوردية	ممتاز	ناجح الأول تمايزا والف مبروك
اللغة العربية	١٠٠	
اللغة الإنكليزية	١٠٠	
الاجتماعيات	١٠٠	
الرياضيات	١٠٠	
العلوم	١٠٠	
المجموع	٥٠٠	

هذا ما فقط

المدير

دوو برا هەنە، ئێک ل پۆلا سێیێ یە ویێ دن ل پۆلا پێنجێ یە قۆناغا سەرەتایی، دخواندنا خوە دا هەر سال یێن ئێکێ دەرچۆینە.

ئەم ژی ژبال خوەڤە گەرمترین وجوانترین پیرۆزبایان ل ڤێ مالباتا رەسەنا کوردا ئێزدی دکەین ب تایبەتی بشکۆژا ژێهاتی رۆژێ ودخوازین هەرگاڤ دسەرکەفتی وسەرفراز بن.

پشتی بزاڤا خوە گەهاندی هەموو جها پەیوەندیێن وی بەرفرەه تر لێ هاتن

رەشید میرزا
دەستەیا بلندا بنگەهێ لالش/ دهوک
لیژنا پەیوەندیا

پشتی ڤەکرنا تایی ونڤیسینگەهێن لالش ل دەڤەرێن ئێزدیان پەیوەندیێن بنگەهێ لالش دگەل دام ودەزگایێن حزبی وحکومی ورێکخراوێن جەماوەری ومەدەنی وکەسایەتی ومەدیایێن جیهانێ ونڤیسکار ورەوشەنبیری ل کوردستانێ ودەرڤەی کوردستانێ ل وەلاتێن ئەلمانیا وئەرمینیا وجۆرجیا خورت لێ هاتن.

ئێک ژ لیژنێن بنگەهێ لالش لیژنا پەیوەندیانە، مە دڤێ لیژنێ دا هەردەم هەول دایە ب رێیا پەیوەندیێن خۆ د خەباتێ دا بن یا کو بنگەهێ لالش ژێرا خەباتا خوە ددۆمینت.

دێ ل وێ هیڤیێ بن هێش پتر دخزمەت دا بن برێکا پەیوەندیێن خوە ل کوردستانێ ول جیهانێ ژبۆی گەهشتن ب وان ئارمانجێن ژێرا خەباتێ دکەن.